

Студијски програм: Основне академске студије биохемије (ОБХ)			
Назив предмета: Моносахариди и биоактивни деривати		Шифра предмета: ИБ-502	
Наставник: др Мирјана Попсавин, редовни професор; др Евгенија Ђурендић, редовни професор			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета Да студентима пружи неопходна теоријска и практична знања из одабраних области моносахарида као и њихових синтетских и природних биоактивних деривата. Да код студената развије способности за тумачење реакционих механизма синтезе и биосинтезе одабраних класа биолошки значајних моносахарида и њихових деривата. Да упозна студенте са механизмом биолошког деловања одабраних природних и синтетичких моносахаридних и олигосахаридних деривата.			
Исход предмета Након успешног завршетка овог курса студент је у стању да: 1) Објасни и примени традиционалне и савремене начине приказивања структуре моносахарида и њихових деривата. 2) Демонстрира и примењује хемијску терминологију и номенклатуру на основу типова моносахарида и деривата. 3) Објасни особине, значај и примену моносахарида и деривата у биохемији и биомедицини. 4) Дефинише начине добијања и реактивност одабраних типова моносахарида и њихових деривата у лабораторијским и биолошким условима. 5) Самостално доноси закључке и пише извештај о урађеној синтези одабраног деривата моносахарида.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Начини приказивања структуре моносахарида. Хемијске и неке хемоензимске синтезе хомонуклеозида, С-гликозида, С-нуклеозида, аза-шећера, шећерних миметика, карба-шећера и тио-шећера. Механизам деловања одабраних биолошки активних деривата моносахарида (инхибитора гликозидаза и гликозилтрансфераза, антивирусних агенаса итд.). Нуклеозидни аналози са модификованим базним агликом као хемотерапеутици. Хемијска гликобиологија. Гликокод. Гликопротеини. Лектини. Шећери код инфламаторних процеса. Протеоглигани и одабрани њихови миметици. Номенклатура моносахарида и деривата моносахарида. Практична настава: Добијање и пречишћавање модификованих шећера у циљу добијања одабраних биолошки активних деривата моносахарида, као и карактеризација синтетизованих производа спектроскопским методама. Синтеза кључних интермеђера за добијање С-нуклеозида и цитотоксичних лактонских система.			
Литература 1. М. Попсавин: <i>Моносахариди и биоактивни деривати</i> , Скрипта за интерну употребу, ПМФ Нови Сад, 2007. (Доступна електронска верзија на CD). Помоћна литература 2. J. Saunders: <i>Carbohydrate Chemistry</i> , Blackie Academic and Professional, London, 1998. 3. P. M. Collins, R. J. Ferrier: <i>Monosaccharides</i> , John Wiley & Sons Ltd, England, 1995. 4. D. McNaught: <i>Nomenclature of Carbohydrates</i> , <i>Pure & Appl. Chem.</i> 1996 , 68, 1919.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3 (укупно 45)		Практична настава: 3 (укупно 45)
Предавања	Вежбе		ДОН
	Рачунске	Лабораторијске	СИР
2		3	1
Методе извођења наставе Предавања, лабораторијске вежбе и консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит*	80
практична настава	10	усмени испит (као допуна)**	
семинарски задаци			
* Положена два необавезна колоквијума, који обухватају цело градиво, замењују писмени испит. ** Усмени испит се полаже (као допуна) само уколико студент није задовољан са претходно постигнутим резултатима.			